

a instituțiilor statale europene. De asemenea, deciziile Înaltei Curți au determinat atât Republica Moldova, cât și România să-și ajusteze reglementările interne în domeniu, iar instanțele judecătorești invocă tot mai des, în procesul de adoptare a deciziilor, soluțiile adoptate de CEDO.

Practica judiciară a Republicii Moldova prezintă un deosebit interes mai ales acolo unde deciziile autorităților judecătorești se bazează pe norme de lege asemănătoare. Astfel, aceste decizii pot fi utilizate în calitate de material de studiu, în vederea aplicării aceluiași reguli de soluționare a cauzelor în probleme similare.

Referințe bibliografice

1. Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29.07.1994. În: Monitorul Oficial al RM, nr. 1 din august 1994.
2. Cochinescu Nicolae. Organizația puterii judecătorești în România. București: Editura Lumina Lex, 1997.
3. Deleanu Ion. Drept constituțional și instituții politice. Tratat II. București: Editura Europa Nova, 1996.
4. Dogaru Ion, Dănișor Dan Claudiu, Dănișor Gheorghe. Teoria generală a dreptului. București: Editura științifică, 1999.
5. Muraru Ioan. Drept constituțional și instituții politice. București: Editura Actami, 1997.
6. Muraru Ioan, Tănăsescu Elena Simina. Drept constituțional și instituții publice. Vol. II. București: Ed. All Beck, 2009.
7. Rusu Ioan. Drept constituțional și instituții politice. Ediția a IV-a, revăzută și adăugită, București: Editura Lumina Lex, 2004.
8. Rădulescu Andrei. Puterea judecătorească. București: Editura Humanitas, 1990.

STABILIREA FILIAȚIEI FIREȘTI A COPILULUI ÎN DREPTUL INTERNAȚIONAL PRIVAT – PROBLEME ȘI SOLUȚII

Liliana ROTARU-MASLO,
doctor în drept, conferențiar universitar

SUMMARY

Filiation represents the family relationship between parents and children. Establishing such relationship is sometimes difficult especially when there are one or more foreign elements. Finding the competent law and the analysis of her application through the prism of provisions of private international law of different countries constitutes the purpose of this article.

Keywords: filiation, applicable law to the filiation, conflict of law rules, application of the applicable law to the filiation

REZUMAT

Filiația reprezintă legătura de rudenie între părinți și copii. Stabilirea unei atare legături uneori prezintă dificultăți când există unul sau mai multe elemente de extraneitate. Găsirea legii competente și analiza domeniului ei de aplicare prin prisma prevederilor dreptului internațional privat al diferitor state constituie scopul prezentului articol.

Cuvinte-cheie: filiație, lege aplicabilă filiației, conflicte de legi, domeniu de aplicare a legii aplicabile filiației

Introducere. Un eveniment important în viața fiecărei familii este nașterea copilului. Relațiile care se stabilesc între bărbat și femeie și copilul născut de ea sînt foarte complexe, dar inevitabil este prezent caracterul care ține de drept, ceea ce duce la guvernarea legislativă asupra acestor relații.

Conform art. 46 din Codul familiei al Republicii Moldova [2], drepturile și obligațiile reciproce ale părinților și copiilor rezultă din proveniența copiilor, atestată în modul stabilit de lege. Proveniența copiilor de la anumiți părinți se numește *filiație*.

Conform „Dicționarului explicativ ilustrat al limbii române”, noțiunea de „filiație” are următorul sens: legătură de rudenie între copii și părinți; descendență [7, p.730]. Altfel zis, noțiunea de filiație este sinonim cu noțiunea de *rudenie*. Din aceste considerente, pe parcursul lucrării vom folosi în egală măsură ambele noțiuni.

Scopul studiului constă, pe de o parte, în analiza multilaterală

a instituției filiației copilului în dreptul internațional privat, făcînd referire la legislația internă a Republicii Moldova și a altor state, precum și în găsirea soluțiilor pentru eventualele conflicte de legi; iar pe de altă parte – în găsirea legii competente pentru a putea fi aplicată anumitei situații, precum și analiza domeniului ei de aplicare a legii astfel stabilite.

Rezultate și discuții. Notificăm de la bun început că, în conformitate cu dispozițiile art. 50 din Codul familiei, copiii născuți din afara căsătoriei au aceleași drepturi și obligații față de părinți și rudele lor ca și cei născuți de la persoanele căsătorite. Aceeași prevedere o întîlnim și în Constituția Republicii Moldova (art. 50 alin. 1) [1].

Noțiunea de filiație are două înțelesuri. În sens larg, filiația desemnează un șir neîntrerupt de nașteri care leagă o persoană de un strămoș al ei, iar în sens restrîns, filiația reprezintă raportul de descendență dintre un copil și fiecare dintre părinții săi, adică maternitatea și paternitatea. Temeiul filia-

ției îl constituie legătura de sânge dintre copil și părinți, care rezultă din faptul nașterii și din cel al concepției [8, p. 280].

În sensul celor enunțate mai sus sînt dispozițiile art. 45 din Codul familiei al Republicii Moldova, care dispune că rudenă este legătura bazată pe descendența unei persoane dintr-o altă persoană sau pe faptul că mai multe persoane au un ascendent comun. În primul caz, rudenă este în linie dreaptă, iar în al doilea caz – în linie colaterală (alin. 1). Alineatul 2 precizează că gradul de rudenie se stabilește prin numărul de nașteri.

Astfel, conform legislației noastre, copiii din căsătorie și cei din afara ei se bucură de o protecție egală în fața legii. Totuși, grație provenienței lor diferite, copiii din aceste două categorii necesită uneori o protecție diferită. În cele ce urmează vom face o analiză a dispozițiilor de drept internațional privat din diferite state.

Codul de drept internațional privat al **Tunisie** [3], în art. 52, prevede că judecătorul va aplica legea cea mai favorabilă pentru stabilirea filiației copilului, alegînd între:

- Legea națională a copilului sau cea a domiciliului său.
- Legea națională a filiației este supusă legii în virtutea căreia a fost stabilită.

Codul civil al provinciei canadiene **Quebec** din 1991 [4], în art. 3091, prevede că stabilirea filiației este reglementată de legea domiciliului sau a naționalității copilului sau al unuia dintre părinții săi la nașterea copilului, oricare din acestea fiind mai avantajoasă copilului. Efectele adopției sînt supuse legii domiciliului copilului.

În **dreptul francez**, pînă la legea din 3 ianuarie 1972 [11] se considera că filiația din căsătorie este supusă legii naționale comune a părinților, iar în lipsa aceste-

ia – legii domiciliului lor comun; filiația din afara căsătoriei este supusă legii naționale a copilului. Legea menționată cuprinde o reglementare diferită: filiația este supusă legii personale a mamei de la data nașterii copilului; în cazul în care mama copilului nu este cunoscută, se aplică legea personală a acestuia (soluțiile arătate se aplică filiației din căsătorie și celei din afara căsătoriei). Legitimarea se face prin căsătorie, dacă aceasta era permisă fie de legea aplicabilă efectelor căsătoriei, fie de legea personală a unuia dintre soți, fie de legea personală a copilului. Legitimarea prin justiție este supusă, la alegerea solicitantului, fie legii personale a acestuia, fie legii personale a copilului. Recunoașterea paternității sau a maternității este valabilă dacă este permisă fie de legea personală a autorului, fie de legea personală a copilului. Acțiunea pentru subsidii alimentare (care este independentă de stabilirea filiației) este supusă fie legii reședinței obișnuite a copilului, fie legii reședinței obișnuite a debitorului.

În **România**, potrivit prevederilor Codului civil [5], filiația copilului din căsătorie se stabilește potrivit legii care, la data cînd s-a născut, cîrmuiește efectele generale ale căsătoriei părinților săi [5, art. 26603 alin. 1 și art. 2589 alin. 1]. Așadar, filiația copilului din căsătorie va fi guvernată de una dintre legile următoare: legea reședinței obișnuite comune a soților; legea cetățeniei comune a soților; legea statului pe teritoriul căruia căsătoria a fost celebrată.

În conformitate cu art. 2603 alin. (2) din Codul civil, dacă, înainte de nașterea copilului, căsătoria părinților a încetat sau a fost desfăcută, se aplică legea care, la data încetării sau desfacerii, îi cîrmuiește efectele. Filiația copilului conceput va fi determinată astfel

de legea aplicabilă efectelor generale ale căsătoriei la data încetării sau desfacerii comuniunii conjugale. Pentru aceleași considerente, soluția preconizată se va aplica și în cazul desființării căsătoriei prin nulitate.

Dispozițiile privind cele două situații soluționează și un eventual conflict mobil de legi în materie. Întrucît legea aplicabilă se determină prin raportare la data cînd s-a născut copilul ori la data încetării sau desfacerii căsătoriei, situația juridică va fi reglementată de legea veche.

Referitor la tăgăduirea paternității copilului din căsătorie [9, p. 407] și dobîndirea numelui de către copil se aplică tot legea care cîrmuiește efectele generale ale căsătoriei.

Domeniul de aplicare a legii filiației copilului din căsătorie implică mai multe aspecte. Legea aplicabilă reglementează, în principal, următoarele: stabilirea filiației față de mamă și față de tată; efectele filiației; tăgăduirea paternității copilului născut din căsătorie; dobîndirea numelui de către copil.

În sfera de aplicare a legii filiației se include și legitimarea copilului născut anterior prin căsătoria subsecventă a părinților săi. Condițiile legitimării copilului născut anterior sînt prevăzute de legea care se aplică efectelor generale ale căsătoriei.

Totuși, unele aspecte nu fac parte din domeniul de aplicare a legii filiației. Astfel, competența jurisdicțională, procedura de judecată și administrarea probelor sînt supuse legii forului. De asemenea, proba filiației și puterea doveditoare a actului de stare civilă sînt guvernate de legea locului unde s-a întocmit înscrisul.

Filiația copilului din afara căsătoriei se stabilește potrivit legii naționale a copilului de la data nașterii. În cazul în care copilul

are mai multe cetățenii, altele decât cea română, se aplică legea cetățeniei care îi este cea mai favorabilă [5, art. 2605 alin. (1)].

Aceste dispoziții reprezintă o excepție de la art. 2568 alin. (2) din Codul civil, după care, dacă persoana are mai multe cetățenii, se aplică legea aceluia prin reședința sa obișnuită. Criteriile de localizare obiectivă nefiind aplicabile, copilul va beneficia de legea națională care corespunde cel mai bine intereselor sale. Calificarea noțiunii de *lege mai favorabilă* va fi dată de instanța forului.

Domeniul legii aplicabile filiației copilului din afara căsătoriei cuprinde mai multe aspecte. În mod special, art. 2605 alin. (2) din Codul civil enumera ca făcând parte din sfera de aplicare a legii recunoașterea, efectele și contestarea recunoașterii filiației.

Legea națională a copilului nu se aplică însă în toate situațiile. Astfel, potrivit art. 2606 din Codul civil, dreptul mamei de a cere tatălui copilului din afara căsătoriei să răspundă pentru cheltuielile din timpul sarcinii și pentru cele prilejuite de nașterea copilului este supusă legii naționale a mamei.

Codul familiei **Federației Ruse**, în art. 162, prevede că stabilirea și contestarea paternității (maternității) se stabilește în conformitate cu legislația statului al cărui cetățean este la naștere copilul. Iar modalitatea de stabilire și de contestare a paternității (maternității) pe teritoriul Federației Ruse este determinată de legislația acestei țări. În cazurile în care este posibilă stabilirea paternității (maternității) la oficiile de stare civilă, părinții copilului care locuiesc în afara teritoriului Federației Ruse sînt în drept să se adreseze cu o declarație privind stabilirea paternității (maternității) la misiunile diplomatice și oficiile consulare ale Federației Ruse, dacă cel puțin

unul dintre părinți este cetățean al Federației Ruse [10, p. 403].

Aspectele legate de dreptul internațional privat în **Belgia** sînt reglementate de Codul de drept internațional privat al Belgiei, adoptat la 16 iulie 2004 [6]. Astfel, capitolul V din acest Cod reglementează normele conflictuale ce țin de filiație. În termenii art. 61, instanțele belgiene au competența de a judeca acțiunile privind stabilirea sau refuzul de paternitate sau maternitate, în afară de cazurile expres prevăzute de prezentul cod, dacă:

1) copilul are reședința obișnuită în Belgia, în momentul introducerii cererii;

2) persoana a cărei paternitate sau maternitate este invocată sau contestată are reședința obișnuită în Belgia, la momentul introducerii cererii; sau

3) copilul și persoana a cărei paternitate sau maternitate este invocată sau contestată are naționalitatea belgiană la momentul introducerii cererii.

Legea aplicabilă filiației. Stabilirea sau contestarea paternității sau maternității unei persoane este reglementată de legea statului al cărui cetățean este în momentul în care copilul se naște sau această stabilire este rezultatul unui act voluntar, la momentul actului. Când legea desemnată astfel nu prevede cerința unui atare acord, cerințele și condițiile înaintate față de consimțământul copilului și modul de exprimare a acestui consimțământ sînt reglementate de legea statului pe teritoriul căruia își are reședința obișnuită în momentul consimțării.

În cazul în care filiația este valabil stabilită în temeiul legii aplicabile în condițiile prezentului cod cu privire la mai multe persoane de același sex, filiația reglementează dreptul ce determină efectele filiației. În caz de conflict între diversele filiații ce decurg din le-

gea astfel stabilită, se va aplica legea statului cu care există cele mai strînse legături.

Cînd copilul este recunoscut în mod corespunzător în conformitate cu legea aplicabilă în temeiul prezentei legi de către mai multe persoane de același sex, legea ce reglementează prima recunoaștere va determina efectul de recunoaștere de mai tîrziu [6, art. 62].

Domeniul de aplicare a legii aplicabile filiației. Astfel, legea aplicabilă în temeiul articolului 62 în special va stabili:

- persoanele îndreptățite să determine sau să conteste o filiație;
- stabilirea modului și a mijloacelor de probă;
- condițiile și efectele posesiunii statutului;
- termenele intentării unei acțiuni.

Legea aplicabilă și formalitățile de recunoaștere. Condițiile de formă ale actului de recunoaștere sînt stabilite de legea aplicabilă în temeiul articolului 62 § 1, sau de legea statului pe al cărui teritoriu este stabilit.

Competența de a primi recunoaștere o are:

- autorul, dacă este belgian își are domiciliul sau reședința obișnuită în Belgia, în momentul stabilirii actului;
- copilul, dacă s-a născut în Belgia; sau
- copilul, dacă are reședința obișnuită în Belgia, la stabilirea actului.

În **dreptul englez**, statutul copilului din căsătorie este supus legii domiciliului tatălui din momentul nașterii copilului despre al cărui statut este vorba. Aceeași lege arată dacă acel copil este din căsătorie ori nu, deși domiciliul copilului din afara căsătoriei se află la domiciliul mamei lui. Problema validității căsătoriei părinților este distinctă.

Rezultă că, în majoritatea sta-

telor, stabilirea filiației copilului din căsătorie se determină după legea care:

- reglementa statutul personal al părinților în momentul nașterii sale (în cazul în care părinții au un statut similar);

- în cazul în care statutele personale ale părinților săi sînt diferite, se va aplica legea cea mai favorabilă pentru stabilirea filiației copilului;

- legea ce reglementează efectele căsătoriei părinților săi și care poate fi după caz:

- a) legea națională comună a soților;

- b) în lipsa acesteia, legea domiciliului comun al soților;

- c) legea statului pe teritoriul căruia soții au ori au avut reședința comună sau cu care întrețin în comun cele mai strînse legături;

- legea statului a cărei cetățenie o are copilul la naștere;

- dacă unul dintre părinți este cetățean al unui stat, se pot adresa la misiunile diplomatice și oficiile consulare ale statului în cauză, dacă legislația internă a statului respectiv permite o astfel de stabilire.

- legea națională comună a soților, cînd aceștia au aceeași cetățenie;

- legea națională a soților, în mod cumulativ, cînd aceștia au cetățenii diferite, care însă practic îngreuiază stabilirea filiației;

- legea domiciliului comun al soților sau a domiciliului copilului fie necondiționat, fie numai dacă este mai favorabilă intereselor copilului față de legea sa națională.

Codul familiei al Republicii Moldova consacră acest lucru în art. 159, care dispune că în Republica Moldova, în cazul părinților (părintelui) cetățeni străini sau apatrizi, paternitatea (maternitatea) se stabilește și se contestă conform legislației Republicii Moldova.

Paternitatea (maternitatea) în

raport cu copilul cetățean al Republicii Moldova se stabilește și se contestă în țara noastră conform legislației proprii, indiferent de domiciliul copilului.

Dacă, conform legislației Republicii Moldova, este posibilă stabilirea paternității (maternității) la oficiile de stare civilă, părinții copilului care locuiesc în străinătate sînt în drept să se adreseze cu o declarație privind stabilirea paternității (maternității) la misiunile diplomatice și oficiile consulare ale Republicii Moldova, dacă cel puțin unul dintre părinți este cetățean al Republicii Moldova.

Din aceste prevederi legale rezultă că legislația țării noastre se va aplica în materia stabilirii paternității (maternității) în următoarele cazuri:

- cînd cu o asemenea cerere se adresează părinți (părinte) cetățeni străini;

- cînd cu o asemenea cerere se adresează părinți (părinte) apatrizi;

- cînd se pune problema determinării paternității (maternității) unui copil cetățean al Republicii Moldova indiferent de domiciliul lui;

- dacă legislația Republicii Moldova permite stabilirea paternității (maternității) la oficiile de stare civilă, părinții copilului care locuiesc în străinătate sînt în drept să se adreseze cu o declarație privind stabilirea paternității (maternității) la misiunile diplomatice și oficiile consulare ale Republicii Moldova, dacă cel puțin unul dintre părinți este cetățean al R. Moldova.

Rezultă că în toate aceste cazuri se va aplica *lex fori*, deoarece stabilirea paternității (maternității) se face în conformitate cu legislația internă a Republicii Moldova, iar instanțele judecătorești și alte organe competente în materie – oficiile de stare civilă, misiunile diplomatice și oficiile consulare

ale Republicii Moldova – activează în baza prevederilor legislației noastre interne. Este un lucru de la sine înțeles, deoarece, dacă ar fi contrariul, ar rezulta că, de exemplu, judecătorul nu mai ascultă de legea noastră, ci de o lege străină, fapt imposibil, pentru că ar însemna negarea autorității statului nostru și denigrarea suveranității, fapt care nu poate fi admis.

Domeniul de aplicare al legii. Legea arătată se aplică, pe lângă stabilirea filiației, și altor aspecte, cum ar fi:

- a) tăgăduirii paternității copilului născut din căsătorie;

- b) dobîndirii numelui de către copil;

- a) raporturilor dintre părinți și copil, inclusiv obligația părinților de a întreține copilul, de a-l educa și de a-i administra bunurile.

Dar se poate întîmpla ca copilul să fie născut înainte înregistrării căsătoriei părinților săi. Această procedură se numește *legitimarea copilului*. În Republica Moldova nu întîlnim o astfel de instituție, dar esența ei rezultă din prevederile Codului familiei.

În dreptul internațional privat al Republicii Moldova acest lucru nu este prevăzut. De aceea, sîntem de părerea că stabilirii filiației copilului din afara căsătoriei vor fi aplicabile prevederile art. 159 din Codul familiei – „Stabilirea și contestarea paternității (maternității)”. Credem că în egală măsură aceste dispoziții pot fi aplicate stabilirii filiației atît din căsătorie, cît și în afara căsătoriei, deoarece însuși textul legal nu face deosebire între stabilirea și contestarea paternității (maternității) copiilor rezultați din căsătorie și a copiilor rezultați din afara acesteia.

Concluzionînd cele expuse mai sus, sîntem de părerea că stabilirea filiației copilului în dreptul internațional privat trebuie făcută în interesul copilului. Cu alte cu-

vinte, din multitudinea soluțiilor oferite trebuie aleasă cea care este mai potrivită copilului respectiv, indiferent dacă acesta rezultă din căsătorie sau din afara ei. Acest lucru este fundamentat pe principiul egalității tuturor copiilor, fără a face deosebire de proveniența lor – din căsătorie sau din afara ei.

Referințe bibliografice

1. Constituția Republicii Moldova din 29.07.1994. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 1 din 12.08.1994.
2. Codul familiei al Republicii Moldova, nr. 1316 din 26.10.2000. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 47-48 din 26.10.2001, art. 210.
3. Codul de drept internațional privat al Tunisiei din 27 noiembrie 1998, promulgat prin Legea nr. 98-97 din 27 noiembrie 1998.
4. Codul civil al provinciei canadiene Quebec din 1991.
5. Codul civil al României, aprobat prin Legea 287/2009, republicat în Monitorul oficial al României nr. 505/2011, aplicabil din 1 octombrie 2011.
6. Codul de drept internațional privat al Belgiei, adoptat la 16 iulie 2004. În: Monitorul Belgiei din 27 iulie 2004, în vigoare din 1 octombrie 2004.
7. Dicționarul explicativ ilustrat al limbii române. Chișinău: Arc: Gunivas, 2007, ISBN 978-9975-908-04-7 (Gunivas), 978-9975-61-155-8 (Arc).
8. Filipescu Andrei I. Filiația firească și filiația din adopție. București: Editura ALL Beck, 2002, ISBN 973-655-183-0.
9. Filipescu Ion P., Filipescu Andrei I. Tratat de drept internațional privat. București: Editura Universul Juridic, 2008, ISBN 978-973-8929-73-9.
10. Звеков В. Н. Международное частное право. Курс лекций. Москва: «Норма», 2000, ISBN 5-89123-269-3.
11. <http://www.cours-de-droit.net/la-filiation-en-droit-international-21605310>.

PRINCIPIUL AUTORITĂȚII DE LUCRU JUDECAT – GARANT AL STABILITĂȚII JURIDICE

Adelina BĂCU,

doctor în drept, conferențiar universitar, Catedra *Drept privat*, ASEM

SUMMARY

The institution of effects of final judgments, reflected by the concept of authority or gloss power trial has paramount importance for stability of civil legal relations. There are legal social interest that the judgment which sliced dispute after adversarial proceedings to enjoy the presumption of absolute truth. No one can, by principle, still question the rights enshrined of final court decision, under such a judgment, using coercive force older people. The need litigants who won the lawsuit is reinstated them and also order them as troubled an antisocial act is restored or the subject of law which have been challenged certain individual rights, civil receives a confirmation indisputable rights.

Keywords: Court work authority, irrevocable decision, the effects of the final judgment, the legal certainty

REZUMAT

Instituția efectelor hotărârilor judecătorești irevocabile, materializată prin conceptul de autoritate sau putere a lucrului judecat, are o importanță covârșitoare pentru stabilitatea raporturilor juridice civile. Există interesul social-juridic ca hotărârea judecătorească care a tranșat litigiul după dezbateri contradictorii să se bucure de prezumția absolută de adevăr. Nimeni nu mai poate, de principiu, să mai pună în discuție drepturile consfințite prin hotărârea judecătorească rămasă definitivă. În temeiul unei asemenea hotărâri, cu ajutorul forței coercitive etatice, la nevoie, partea litigantă care a câștigat procesul este repusă în drepturile ei și, totodată, ordinea de drept tulburată printr-un act antisocial este restabilită sau subiectul de drept căruia i-au fost contestate anumite drepturi subiective civile capătă o confirmare indiscutabilă a drepturilor sale.

Cuvinte-cheie: autoritate de lucru judecat, hotărâre irevocabilă, efectele hotărârii irevocabile, securitatea raporturilor juridice

Introducere. Hotărârea judecătorească, fiind expresie a puterii judecătorului de a tranșa litigiile, are forța, recunoscută de lege, de a se opune redeschiderii ulterioare a aceleiași judecăți, asigurând astfel stabilitatea și securitatea raporturilor juridice. Ceea ce s-a tranșat jurisdicțional se opune între părți cu valoare absolută, iar față de terți – cu valoarea unei prezumții relative împotriva căreia se poate face dovada contrară.

Hotărârea judecătorească și efectele pe care le produce reprezintă instituții esențiale ale oricărui sistem juridic. Din acest motiv, o analiză amplă asupra acestui subiect prezintă un interes real pentru doctrina și practica judiciară. Desi-

gur, importanța instituției asigură și multitudinea studiilor, tratatelor și lucrărilor monografice. Cu toate acestea, prezentul studiu are ambiția de a încerca să prezinte unele aspecte particulare ale puterii de lucru judecat, în special cu referire la impactul pe care îl exercită asupra securității raporturilor juridice.

Scopul acestui articol este de a dezvălui mai profund particularitățile instituției autorității de lucru judecat, respectiv relevarea efectelor pe care le produce o hotărâre irevocabilă, atât prin prisma trăsăturilor caracteristice acestora, naturii juridice, cât și prin asigurarea respectării principiului securității raporturilor juridice.

Materiale și metode aplicate.